

**Mitä vastuullisuusraportointi
tarkoittaa?**

Sisältö:

1. Mitä on vastuullisuusraportointi
2. Vastuullisuusraportoinnin sisältö: Ympäristö, sosiaalinen ja hallinnollinen vastuu
3. Miksi vastuullisuusraportointia tehdään?
4. Keitä raportointi koskee?
5. Hyödyt ja haasteet raportoinnissa

Määritelmä:

Vastuullisuusraportointi tarkoittaa organisaation toimintaa, jossa se tuottaa ja jakaa tietoa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun toteutumisesta sidosryhmilleen – kuten asiakkaille, sijoittajille, viranomaisille ja henkilöstölle.

Monissa yhteyksissä organisaatiot voivat vielä valita:

- Julkaisevatko ne vastuullisuusraportin vai eivät
- Miten raportti laaditaan
- Mitä tietoa siihen sisällytetään
- Missä muodossa se julkaistaan (esim. erillinen raportti, yhdistetty tilinpäätökseen, verkkosivut, sosiaalinen media)

MUTTA Raportointikenttä on käynyt läpi merkittäviä muutoksia ja kehittyy yhä:

- Lisääntyvä määrä sääntelyaloitteita, esim. EU:n yritysvastuuraportointidirektiivi (CSRD)

Raportin ydinsisältö:

Ympäristövastuu: Raportointi kattaa usein päästöjen vähentämisen, energiankulutuksen hallinnan, luonnonvarojen kestäväen käytön sekä kiertotalouden edistämisen. Tavoitteet voivat perustua strategiaan linjauksiin tai sääntelyyn, ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan yhä enemmän mittariston avulla.

Sosiaalinen vastuu: Keskeisiä teemoja ovat työolojen kehittäminen, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, sekä asiakas- ja yhteisösuhteet. Myös hankintaketjun eettisyys ja ihmisoikeusvaikutusten hallinta korostuvat, erityisesti kansainvälisessä toiminnassa.

Hallinnollinen vastuu: Hyvän hallintotavan, eettisten periaatteiden ja korruption torjunnan kuvaaminen on olennainen osa vastuullisuusraportointia. Raporteissa tuodaan esiin hallintorakenteet, vastuujako ja sisäiset ohjeistukset, joilla vastuullisuus integroidaan johtamiseen.

**Miksi vastuullisuusraportointia
tehdään?**

Lisääntynyt sääntely

- Lainsäädäntö, kuten EU:n yritysvastuuraportointidirektiivi (CSRD), ohjaa vastuullisuusraportoinnin minimitasoa.
- Vaatimukset kattavat yhä suuremman osan yrityksistä (myös pk-yritykset), standardit ovat yksityiskohtaisempia ja raporttien varmennuksessa ja laadussa ollaan tarkempia.

Kasvava paine sidosryhmiltä

- Asiakkaat, sijoittajat, työntekijät ja kansalaisyhteiskunta odottavat organisaatioilta enemmän kuin pelkkää taloudellista suorituskykyä. Raportointi on tapa vastata näihin odotuksiin ja osoittaa vastuullisuuden huomioimista päätöksenteossa.
- *“71% Sijoittajista on sitä mieltä, että yritysten tulisi sisällyttää ESG-vastuullisuus suoraan osaksi yritysstrategiaansa.”*
- PwC:n 2023 Global Investor Survey

Liiketoiminnallinen hyöty tunnistettu

- Monet organisaatiot näkevät vastuullisuusraportoinnin osana riskien hallintaa ja kilpailuedun rakentamista. Ympäristö- ja sosiaaliriskien tunnistaminen, hallinta ja viestiminen voivat vaikuttaa rahoituksen saantiin, brändiarvoon ja henkilöstön sitoutumiseen.
  - Raportointi ei ole vain ulkoista viestintää – se on myös organisaation itsearviointin ja oppimisen väline. Kun vastuullisuutta mitataan ja seurataan, voidaan löytää parannuskohteita ja kehittää toimintatapoja järjestelmällisesti.
- Raportointi voi siten olla myös hallinnan ja kehittämisen väline, ei pelkkä lopputuote.

Keitä raportointi koskee?

Raportointi koskee kaikkia

- **Suuryritykset ja osakeyhtiöt**

Lakisääteinen velvoite raportointiin, erityisesti EU:n CSRD:n mukaisesti. Kattaa laajasti ESG-vaikutukset.

- **PK-yritykset**

Raportointivelvoitteet laajenevat (esim. CSRD) ja pienemmät yritykset voivat hyötyä kilpailukyvyn ja brändin rakentamisen kautta.

- **Tietyn sektorin yritykset**

Erytyisesti energia-, kaivos- ja finanssialat, joilla tiukemmat sääntelyvaatimukset ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten osalta.

- **Kunnat ja kehitysyhtiöt**

Vastuullisuusraportointi parantaa imagoa ja läpinäkyvyyttä, vaikkakaan ei aina lakisääteinen velvoite.

Hyödyt ja haasteet raportoinnissa

Haasteet

- **Tietojen keräämisen ja validoinnin haasteet**

Vastuullisuustiedon kerääminen ja varmentaminen voivat olla monimutkaisia, erityisesti kun data on hajautettua eri liiketoimintayksiköiden, toimitusketjujen ja sidosryhmien kesken.

- **Sidosryhmien odotusten ristiriita**

Erilaiset sidosryhmät voivat asettaa ristiriitaisia vaatimuksia raportoinnille. Esimerkiksi sijoittajat voivat olla kiinnostuneita taloudellisista vaikutuksista, kun taas kansalaiset voivat vaatia tarkempia ympäristötietoja.

- **Vastuun rajaaminen ja vihreäpesu**

Joillain organisaatioilla voi olla houkutus käyttää vastuullisuusraportointia markkinointivälineenä ilman todellisia toimia taustalla. Tämä voi johtaa "vihreään pesuun", jossa yritys antaa vaikutelman vastuullisuudesta ilman konkreettisia toimenpiteitä.

Hyödyt

- **Strategisten mahdollisuuksien tunnistaminen**

Vastuullisuusraportointi voi paljastaa strategisia mahdollisuuksia, kuten parempia liiketoimintamalleja ja innovaatiota, jotka voivat tukea yrityksen kasvua ja pitkän aikavälin kestävyyttä.

- **Parantunut riskienhallinta**

Raportointi auttaa tunnistamaan ja hallitsemaan ympäristön, yhteiskunnan ja hallintotavan (ESG) riskejä, mikä parantaa organisaation kykyä ennakoida ja hallita mahdollisia uhkia.

- **Läpinäkyvyyden lisääminen**

Raportointi parantaa yrityksen läpinäkyvyyttä, mikä voi lisätä sidosryhmien, kuten sijoittajien, kuluttajien ja työntekijöiden luottamusta.

Lue lisää:

- **Jyväskylän yliopisto, Vastuullisuusraportoinnin tarkoitus ei ole tuottaa vastuullisuusraporttia:**

<https://www.jyu.fi/fi/tutkimus/wisdom/polkukartta/polku-2-0-hanke/ajankohtaista/vastuullisuusraportoinnin-tarkoitus-ei-ole-tuottaa-vastuullisuusraporttia>

- **PwC:n Global Investor Survey 2023:**

<https://www.pwc.com/gx/en/issues/c-suite-insights/global-investor-survey.html>

- **Tilintarkastajat, Vastuullisuusraportoinnin merkitys kasvaa nopeasti:**

<https://tilintarkastajat.fi/artikkelit/vastuullisuusraportoinnin-merkitys-kasvaa-nopeasti/>

Erilaiset raportointikehykset

Sisältö:

1. Erilaiset raportointikehykset
  - a. Pakottava & lainsäädönnöllinen
  - b. Vapaaehtoiset
  - c. Sertifikaatit
2. Miksi on olemassa erilaisia kehyksiä?
3. Miten valita oikea kehys?

Erilaiset raportointikehykset

Pakottavat/lainsäädäntö

- **Tavoite:** Varmistaa, että yritykset raportoivat vastuullisuudestaan yhdenmukaisesti ja sitovasti.
- **Esimerkki:** EU:n CSRD-direktiivi (Corporate Sustainability Reporting Directive), joka velvoittaa yhä useampia yrityksiä raportoimaan ESG-tietoja osana tilinpäätöstään.
- **Mitä se tarkoittaa yrityksille?** Pakollinen raportointi voi lisätä hallinnollista työtä, mutta samalla se tarjoaa mahdollisuuden kehittää vastuullisuusstrategiaa ja hallita ESG-riskejä paremmin.

Vapaaehtoiset

- **Tavoite:** Tarjota yrityksille työkaluja, joiden avulla ne voivat viestiä vastuullisuudestaan luotettavasti ja sidosryhmien odotusten mukaisesti.
- **Esimerkki: GRI (Global Reporting Initiative),** yksi maailman käytetyimmistä vastuullisuusraportoinnin standardeista, joka kattaa laajasti ESG-teemoja.
- **Mitä se tarkoittaa yrityksille?** Vapaaehtoiset standardit voivat auttaa yrityksiä erottumaan kilpailijoista, houkuttelemaan sijoittajia ja parantamaan sidosryhmäsuhteita.

Sertifikaatit

- **Tavoite:** Auttaa yrityksiä todentamaan vastuullisuutensa ja viestimään siitä sidosryhmille.
- **Esimerkki: Ecovadis-luokitus**, joka myönnetään yrityksille, sen mukaan kuinka hyvin ne todentavat vastuullisuuttaan.
- **Mitä se tarkoittaa yrityksille?** Sertifikaatit voivat lisätä yrityksen uskottavuutta ja houkutella vastuullisuuteen panostavia asiakkaita ja sijoittajia.

Miksi on olemassa erilaisia kehyksiä?

Eri tarpeiden palveleminen

Osa kehyksistä on syntynyt **sijoittajien tarpeisiin**, jotta ne voivat arvioida yritysten pitkän aikavälin riskejä ja kestävyyttä. Näihin kuuluvat esimerkiksi **SASB ja TCFD**, jotka auttavat sijoittajia ymmärtämään, miten ilmastonmuutos ja muut ESG-riskit vaikuttavat taloudelliseen suorituskykyyn.

Toiset viitekehykset, kuten **GRI**, keskittyvät siihen, miten yritysten toiminta vaikuttaa ympäristöön ja yhteiskuntaan. Ne palvelevat laajempaa sidosryhmäjoukkoa, kuten kansalaisyhteiskuntaa ja kuluttajia.

Kolmas ryhmä koostuu **lainsäädännöllisistä viitekehyksistä**, kuten **EU CSRD ja taksonomia**, jotka tekevät vastuullisuusraportoinnista pakollista ja asettavat tarkat vaatimukset raportoinnille.

Erilaiset näkökulmat

- **Taloudellinen materiaaliperiaate:** Keskittyy siihen, miten ESG-asiat vaikuttavat yrityksen taloudelliseen suorituskykyyn. Tämä näkökulma on keskeinen esimerkiksi sijoittajille suunnatuissa viitekehyksissä, kuten SASB
- **Vaikutusten materiaaliperiaate:** Arvioi, miten yrityksen toiminta vaikuttaa ympäristöön ja yhteiskuntaan. Tämä on keskeistä esimerkiksi GRI-raportoinnissa.
- **Kaksoismateriaaliperiaate:** Yhdistää molemmat näkökulmat ja on pohjana EU:n uudessa CSRD-direktiivissä.

Toimiala ja alueelliset erot

- Eri toimialat kohtaavat erilaisia kestävyysaasteita. Esimerkiksi energiayhtiöt raportoivat päästöistään eri tavalla kuin palvelualan yritykset. Siksi esim SASB ja GRI on kehittänyt toimialakohtaisia raportointistandardeja.
- Lisäksi sääntely vaihtelee alueittain: EU:ssa CSRD ohjaa raportointia, kun taas Yhdysvalloissa SEC:n uudet ilmastoraportointivaatimukset vaikuttavat yrityksiin.

Miten valita oikea kehys?

Yrityksen koko

- Suurilla yrityksillä voi olla laajempia raportointivelvoitteita kuin pienillä yrityksillä. Esimerkiksi EU:n **CSRD-direktiivi** koskee suuria yrityksiä, kun taas pienet ja keskikokoiset yritykset voivat käyttää kevyempiä raportointimalleja.
- **Jos on raportointivelvoitteita:** Mikä vapaaehtoinen viitekehys tai sertifikaatti voisi auttaa minua vastaamaan vaadittuun raporttiin?
- **Jos ei ole raportointivelvoitteita:** Millä vapaaehtoisella viitekehyksellä tai sertifikaatilla toisin asiakkaillemme arvokkainta tietoa ja hyötyä heidän liiketoiminnalleen?

Sektorin erityisvaatimukset

- Erilaisilla toimialoilla (esim. energia, kaivos, finanssi) on erityisiä vastuullisuusvaatimuksia, jotka voivat liittyä ympäristöön, työoloihin tai toimitusketjun hallintaan.
- Yrityksen on hyvä selvittää, mitä toimialakohtaisia sääntöjä, ohjeistuksia tai sertifikaatteja on tarjolla ja mitkä niistä voivat vahvistaa yrityksen vastuullisuusprofiilia ja täyttää sidosryhmien, kuten asiakkaiden ja sijoittajien, odotuksia.

Sidosryhmäsuhteet

- Yritysten tulee huomioida, mitä sidosryhmät – kuten asiakkaat, sijoittajat ja kansalaisyhteiskunta – odottavat yritykseltä vastuullisuusasioissa.
- Jos sidosryhmät vaativat tietyntyyppisiä raportointistandardeja tai sertifikaatteja, yrityksen voi olla järkevää noudattaa näitä odotuksia, jotta se voi säilyttää kilpailukykynsä ja maineensa markkinoilla. Esimerkiksi sijoittajat voivat suosia ESG-raportointia, ja kuluttajat voivat arvostaa B Corp -sertifikaattia.

Raportoinnin vaiheet

Sisältö:

1. Raportoinnin vaiheet

- a. esivalmistelu
- b. olennaisuuden arviointi
- c. analyysi ja tavoitteet
- d. tietojen keruu
- e. raportin laadinta
- f. varmennus
- g. viestintä ja julkaisu
- h. seuranta ja jatkuva kehittäminen

2. Miten yritysten pitäisi toimia?

Raportoinnin vaiheet

Esivalmistelu

- **Vaatimusten ymmärtäminen:** Selvitä sovellettavat säädökset ja raportointikehykset (esim. GRI, CSRD).
- **Menetelmät:** Suunnittele tiedonkeruu, aikataulu ja roolit, hyödynnä aiempaa dataa.
- **Ajankäyttö:** Varaa ainakin 3-6 kuukautta, huomioi tarkastukset ja palautekierrokset.

Olennaisuuden arviointi

- **Tavoite:** Tunnistaa ja priorisoida organisaation ja sidosryhmien kannalta tärkeimmät vastuullisuusasiat.
- **Työn laajuus:** Tähän sisältyy sidosryhmien ja ympäristön analyysi, yrityksen toiminnan ja markkinoiden vaikutusten arviointi.
- **Vastuuhenkilöt:** Usein vastuullisuus- tai ympäristöpäällikkö yhdessä eri osastojen kanssa (esim. HR, talous, tuotanto).
- **Menetelmät:** Sidosryhmäkyselyt ja markkinatutkimukset, materiality matrix
- **Työmäärä:** Voi vaatia laajaa sidosryhmien kuulemista ja sisäistä yhteistyötä. Tämä on usein jatkuva prosessi.

Analyysi ja tavoitteet

- **Tavoite:** Arvioida organisaation nykytila verrattuna aiemmin tunnistettuihin olennaisiin teemoihin sekä haluttuihin vastuullisuustavoitteisiin. Tavoitteena on tunnistaa parannuskohteet.
- **Vastuuhenkilöt:** Vastuullisuusjohtaja, strategiapäällikkö, asiantuntijat eri osastoilta.
- **Menetelmät:** Gap-analyysi, vertailu kilpailijoiden ja markkinastandardien kanssa.
- **Työmäärä:** Tämä vaihe vaatii syvällistä analyysiä ja usein sisäisten tietojen keruuta ja benchmarkingia.

Tietojen keruu

- **Tavoite:** Kerätä ja analysoida tietoa, joka kuvaa organisaation ympäristö- ja sosiaalista suorituskkyä.
- **Vastuuhenkilöt:** Voi sisältää laajaa tietojen keruuta eri osastoilta ja järjestelmistä.
- **Menetelmät:** Tietojen kerääminen mm. ERP-järjestelmistä, energiankulutus- ja päästötiedot, henkilöstö- ja asiakasdata.
- **Työmäärä:** Tiedon kerääminen ja sen analysointi voi olla työlästä, erityisesti suurissa organisaatioissa ja jos tietoa kerätään myös arvoketjusta. Tähän menee aikaa erityisesti, jos järjestelmiä ei ole integroitu.

Raportin laadinta

- **Tavoite:** Koota ja kirjoittaa raportti, joka esittää organisaation vastuullisuustoimet, tavoitteet ja saavutukset.
- **Työn laajuus:** Raportin rakenne määritellään valitun raportointikehyksen mukaan (esim. GRI, SASB, TCFD).
- **Vastuuhenkilöt:** Vastuullisuusjohtaja, viestintäosasto ja asiantuntijat eri osastoilta (esim. ympäristö, HR, talous).
- **Menetelmät:** Raportointikehysten mukaiset rakenteet ja sisältövaatimukset.
- **Työmäärä:** Laadinta vaatii useita vaiheita, kuten luonnosten kirjoittamista, kommentointia ja hyväksyntää eri osastoilta.

Varmennus

- **Tavoite:** Varmistaa raportin tiedot ja analyysi luotettaviksi, mahdollista ulkopuolista varmentamista varten.
- **Työn laajuus:** Ulkoisen auditoinnin tai tarkastuksen järjestäminen, erityisesti jos halutaan lisätä uskottavuutta.
- **Vastuuhenkilöt:** Vastuullisuusjohtaja ja ulkopuoliset varmentajat (esim. tilintarkastajat).
- **Menetelmät:** Auditoinnit ja tarkastukset riippuen raportin sisällöstä ja käytetyistä mittareista.
- **Työmäärä:** Varmennus voi vaatia ulkoista asiantuntemusta ja ottaa aikaa erityisesti, jos raportti on laaja.

Viestintä ja julkaisu

Tavoite: Julkaista vastuullisuusraportti ja tehdä se helposti saatavilla sidosryhmille.

Työn laajuus: Valitaan sopivat kanavat ja formaatti (verkkosivut, sosiaalinen media, osana vuosikertomusta jne.).

Vastuuhenkilöt: Viestintäosasto ja vastuullisuusosasto.

Menetelmät: Julkaisuprosessi, raportin visuaalinen esittäminen, online-julkaisualustat.

Työmäärä: Julkaisuprosessi on usein tiivis, mutta se ei vie yhtä paljon aikaa kuin edelliset vaiheet. Se on tärkeä askel, koska se varmistaa sidosryhmien pääsyn tietoon.

Seuranta ja jatkuva kehittäminen

- **Tavoite:** Varmistaa vastuullisuusstrategian jatkuva parantaminen ja reagointi palautteeseen, säädöksiin ja markkinatrendeihin.
- **Työn laajuus:** Seurataan tavoitteiden ja mittareiden toteutumista, kerätään palautetta sidosryhmiltä ja arvioidaan toimenpiteiden vaikutuksia.
- **Vastuuhenkilöt:** Vastuullisuusosasto, strategiapäällikkö, viestintäosasto ja johto.
- **Menetelmät:** KPI-seuranta, sidosryhmien palautteen kerääminen, auditoinnit ja vertailut.
- **Työmäärä:** Jatkuva prosessi, joka vaatii säännöllistä seuranta ja toimenpiteiden päivittämistä.

Miten yrityksen tulisi toimia?

Miten tulisi toimia?

Tunnista ja priorisoi vastuullisuusasiat

Hyvin toimiva raportointi alkaa siitä, että organisaatio ymmärtää, mitkä vastuullisuusasiat ovat sille ja sidosryhmille tärkeimpiä.

Aseta selkeät tavoitteet ja mittarit

Vastuullisuuden tavoitteet ja mittarit tulee määrittää huolellisesti ja niitä tulee seurata jatkuvasti.

Varmista sidosryhmien osallistaminen

Ota sidosryhmät mukaan prosessiin, kerää palautetta ja käytä sitä kehityksen tueksi.

Miten tulisi toimia?

Seuraa ja sopeuta toimintaa

Vastuullisuusraportointi ei ole kertaluonteinen toimenpide; jatkuva seuranta ja kehittäminen ovat avainasemassa. Säädä tavoitteita ja toimia tarpeen mukaan.

Varmista läpinäkyvyys ja avoimuus

Raportoinnin on oltava läpinäkyvää ja helposti saatavilla, jotta sidosryhmät voivat luottaa organisaation vastuullisuustoimiin.

Lue lisää:

- **FIBS:**

<https://fibsry.fi/uutishuone/blogit/vastuullisuusraportointi-velvollisuudesta-to-dellisiin-hyotyyihin/>

- **FIBS itsearviointityökalu:**

<https://fibsry.fi/uutishuone/tyokalut/yritysvastuun-itsearviointi-tyokalu/>

- **Tilintarkastajat:**

<https://tilintarkastajat.fi/artikkelit/kestavyysraportoinnin-varmentaminen-mista-on-kyse/>

- **Valtiokonttori:**

<https://cdn.valtiokonttori.fi/wordpress/2023/03/Vastuullisuusraportoinnin-ABC.pdf>

Mikromoduuli 1

CSRD-direktiivi

Sisältö:

- CSRD lyhyesti
- Miksi CSRD on kehitetty?
- Mitä siitä seuraa yrityksille?
- Keitä se koskee?
- ESRS-standardit
- Omnibusin vaikutukset
- Miten toimia?

CSRD lyhyesti

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) on Euroopan unionin säädös, joka laajentaa ja tarkentaa yritysten vastuullisuusraportointia koskevia vaatimuksia.

Se on seuraaja aiemmalle **Non-Financial Reporting Directive (NFRD)** -direktiiville ja tuo mukanaan merkittäviä muutoksia siihen, miten yritysten tulee raportoida ESG-tietoja (ympäristö, sosiaalinen vastuu ja hallintotapa).

Miksi CSRD?

EU:n Toimintasuunnitelma Kestävän kasvun rahoittamiseen pyrkii saavuttamaan seuraavat tavoitteet:

- Suunnata pääomavirtoja kohti kestäväää sijoittamista kestäväan ja osallistavan kasvun saavuttamiseksi
- Hallita ilmastonmuutoksesta, resurssien ehtymisestä, ympäristön pilaantumisesta ja sosiaalisista kysymyksistä johtuvia taloudellisia riskejä
- Edistää läpinäkyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä taloudellisessa ja taloudellisessa toiminnassa.

Asiaankuuluvien, vertailukelpoisten ja luotettavien tietojen julkaiseminen kestäväan kehityksen osalta on edellytys näiden tavoitteiden saavuttamiselle.

→ CSRD

Miksi CSRD?

- Parantamaan läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta yritysten kestävyysraportoinnissa.
- Yhdenmukaistamaan yritysten vastuullisuusraportointikäytäntöjä ja tekemään yritysten raporttien arvioinnista ja vertailusta helpompaa.
- Auttamaan sijoittajia, kansalaisjärjestöjä, kuluttajia ja muita sidosryhmiä arvioimaan yritysten kestävyysasuorutusta.
- Selkeyttämään yrityksille, millaisia tietoja heidän tulisi toimittaa ja millaisessa muodossa.

Mitä siitä seuraa yrityksille?

- Yritysten tulee raportoida kestäväydestä ja vastuullisuudestaan yhtä tarkasti kuin taloudestaan.
- **Kaksoismaterialiteetti:** Yritysten on raportoitava sekä siitä, miten ESG-tekijät vaikuttavat niiden talouteen (taloudellinen materialiteetti) että siitä, miten yritys vaikuttaa ympäristöön ja yhteiskuntaan (vaikutusten materialiteetti).
- **Standardisoidut raportointikehykset:** Yritysten on käytettävä EFRAGin kehittämiä ESRS-raportointistandardeja (European Sustainability Reporting Standards).
- **Kolmannen osapuolen varmennus:** Vastuullisuusraportoinnit on varmennettava riippumattomasti, mikä parantaa tietojen luotettavuutta.

Keitä se koskee?

- Tietyt suuret yritykset (NFRD:n piirissä olleet): tilikauden 2024 raportointi vuonna 2025
- Muut suuret yritykset: tilikauden 2025 raportointi vuonna 2026
  - liikevaihto yli 50 miljoonaa, tase yli 25 miljoonaa, yli 250 työntekijää
- Listatut pk-yritykset: tilikauden 2026 raportointi vuonna 2027 – optiona irtautua kahdeksi vuodeksi
- EU:n ulkopuoliset emoyhtiöt: tilikauden 2028 raportointi vuonna 2029 joiden liikevaihto EU:n alueella yli 150 milj. €

ESRS - standardi raportointiin

- Raportti julkaistaan osana vuosikertomusta
- Hallituksen puheenjohtajan täytyy vahvistaa tiedot
- Todennetaan auktorisoidun tilintarkastajan toimesta (Suomessa)
- Tiedot täytyy olla sähköisessä muodossa (ESEF-direktiivi)
- Raportointi perustuu kaksoisolennaisuusanalyysiin
- Raportointi perustuu tilikauteen (lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä)

Sisältää:

- Kuvaus mittareista ja tavoitteista
- Kuvaus linjauksista ja strategioista
- Riskit ja mahdollisuudet

ESRS

- 12 standardia
- ESRS 1 ja 2 pakollisia
- ESRS E1 Ilmastonmuutos ei ole pakollinen,
mutta jos katsotaan epäolennaiseksi, yrityksen täytyy perustella miksi
- Toimialakohtaiset standardit mahdollisesti vuonna 2026
- Vapaaehtoinen standardi VSME pk-yrityksille

ESRS

Yleiset standardit (*pakolliset kaikille*)

- ESRS 1: Yleiset vaatimukset
- ESRS 2: Yleiset tiedonantovelvoitteet

Ympäristöstandardit (E)

- ESRS E1: Ilmastonmuutos
- ESRS E2: Saastuminen
- ESRS E3: Vesi- ja merivarat
- ESRS E4: Luonto ja biologinen monimuotoisuus
- ESRS E5: Resurssien käyttö ja kiertotalous

ESRS E1 ei ole automaattisesti pakollinen, mutta jos katsotaan epäolennaiseksi, yrityksen on perusteltava tämä erikseen.

Sosiaalistandardit (S)

- ESRS S1: Oman työvoiman olosuhteet
- ESRS S2: Työntekijät arvoketjussa
- ESRS S3: Vaikuttavat yhteisöt
- ESRS S4: Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Hyvän hallinnon standardi (G)

- ESRS G1: Yrityshallinto

Omnibusin vaikutukset

Euroopan komission helmikuussa 2025 esittämä sääntelypaketti, joka tähtää kestävyyssääntelyn yksinkertaistamiseen ja yritysten hallinnollisen taakan keventämiseen.

Keskeiset muutokset CSRD:ssä:

- Kohdeyritysten määrän vähennys
- Raportointivelvoitteiden lykkäys (toisen ja kolmannen vaiheen yrityksille 2 vuodella)
- Arvoketjuraportoinnin kevennys
- ESRS-standardien yksinkertaistaminen (tietopisteiden vähentäminen)

Huomioitavaa:

- Kaksoisolennaisuusanalyysi säilyy pakollisena
- Listatut suuryritykset (>500 hlöä) eivät saa lykkäystä
- Omnibus-paketti on vielä hyväksymisprosessissa

Miten pitäisi toimia?

1. Ymmärrä, koskeeko CSRD teidän yritystä

- Tarkista kokoluokka- ja listautumiskriteerit

2. Kokoa sisäinen tiimi ja tunnista vastuuhenkilöt

- Talous, vastuullisuus, viestintä, IT, johto

3. Aloita kaksoisolennaisuusanalyysi

- → Määrittää, **mitkä teemat ja tiedot** ovat yritykselle olennaisia (sekä vaikuttavuuden että taloudellisen näkökulman perusteella).
- Tämä ohjaa, **mitä sinun ylipäätään täytyy raportoida.**

Miten pitäisi toimia?

4. Tee nykytilan kartoitus (gap-analyysi)

- → Verrataan jo olemassa olevaa dataa, prosesseja ja raportointia siihen, **mitä ESRS vaatii niiltä osa-alueilta**, jotka kaksoisolennaisuusanalyysi osoitti olennaisiksi.
- Selvittää, **missä on puutteita** ja mitä pitää kehittää.

5. Aloita datan keruun ja prosessien kehitys ajoissa

- Moni tieto kerättävä ensimmäistä kertaa – vaatii aikaa ja yhteistyötä

6. Seuraa ohjeistuksia ja hyödynnä tukimateriaaleja

- Esimerkiksi EFRAGin nettisivut
- Onnibusin vaikutukset

Lähteet

- **EFRAG:** <https://www.efrag.org/en/sustainability-reporting/esrs-workstreams>
- **EFRAG Olennaisuusanalyysin toteutusohje (englanniksi):**
<https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/IG%201%20Materiality%20Assessment%20final.pdf>
- **List of ESRS datapoints / Explanatory note:**
<https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/EFrag%20IG%203%20List%20of%20ESRS%20Data%20Points%20-%20Explanatory%20Note.pdf>
- **FIBS:**
<https://fibsry.fi/uutishuone/blogit/csrd-muuttaa-kaiken-jatkossa-koko-yritys-on-mukana-vastuullisuustilimissa-2>

EU Omnibus-ehdotus

- <https://www.sweep.net/insights/eu-omnibus-esg-regulation-what-businesses-need-to-know>
- <https://fibsry.fi/uutishuone/blogit/asiantuntijanakokulmia-omnibus-kuohuntaan/>

Mikromoduuli 2

EFRAG ja pk-yritysten vapaaehtoinen viitekehys

VSME lyhyesti

- VSME-standardi lyhyesti
- Miksi VSME-standardi luotiin?
- Mitä VSME-standardi sisältää
- Mikä ero ESRS-standardeilla ja VSME-standardille on?
- Miten toimia seuraavaksi?

Mikä on VSME-standardi?

Yksinkertaistettu raportointimalli pk-yrityksille

- EFRAGin vapaaehtoinen standardi pk-yrityksille = VSME-standardi
- Tarkoitettu ei-listatuille pk-yrityksille, joita CSRD ei suoraan velvoita
- Ei lakisääteinen, mutta EU:n tukema työkalu
- Tavoitteena tarjota kevyempi tapa kertoa vastuullisuudesta luotettavasti – erityisesti sidosryhmäpaineen tai markkinavaatimusten vuoksi

Miksi VSME-standardi luotiin?

- Tukemaan pk-yrityksiä siirtymässä kohti kestävyysraportointia
- Vähentämään hallinnollista taakkaa
- Mahdollistamaan vapaaehtoisen vastuullisuusviestinnän
- Vastaamaan sidosryhmien (esim. rahoittajat, asiakkaat) kasvaviin vaatimuksiin

Mitä se sisältää?

Taso	Kohderyhmä	Sisältö
Perustaso (Basic)	Mikro- ja pienyritykset, jotka haluavat viestiä kuluttajille ja kumppaneilleen.	Lyhyt kuvaus kestävyiden perusasioista: energiankäyttö, hallinto, työvoima
Laaja taso (Comprehensive)	Suuremmat tai vaatimuksia kohtaavat pk-yritykset (ei pörssissä), jotka haluavat viestiä sijoittajille, kumppaneille.	Lähempänä ESRS-logiikkaa, mutta silti yksinkertaistettu ja joustavampi

Huom! – Yrityksen kokoa tärkeämpi on toimitusketjusta tulevien vaatimuksien seuraaminen ja ymmärtäminen – Asiakkaiden ja kumppaneiden vaatimukset vaihtelevat

Ominaisuus	VSME-standardi	ESRS-standardit
Velvoittavuus	Vapaaehtoinen	Lakisääteinen
Kohderyhmä	Ei-listatut pk-yritykset	Suuret yritykset ja listatut pk-yritykset
Laajuus	Kevyempi, käytännönläheinen	Yksityiskohtainen, laaja-alainen
Raportointirakenn e	Modulaarinen ja joustava	Yhdenmukainen ESRS-formaatti
Tarkastusvaatimu kset	Ei varmennusvelvoitetta	Varmennus tulee pakolliseksi asteittain
Tarkoitus	Tuki- ja viestintäväline	Osa sääntelykehikkoa ja sijoittajaviestintää

Taulukko 2: VSME-standardin ja ESRS-standardien vertailu.

Miten toimia seuraavaksi:

Tarkista tarve: Onko raportointi jo nyt ajankohtaista? – asiakasvaatimukset, kumppanuudet, rahoitus

Tutustu viitekehykseen: Ymmärrä mitä sisältää ja tukeeko se oman organisaation kestävyystavoitteita

Valitse sopiva taso: Mihin raportointitasoon oma yritys kuuluu?

Kouluta tiimi: Varmista, että vastuuhenkilöt ymmärtävät vaatimukset

Aloita yksinkertaisesti: Aloita tärkeimmistä aiheista ja laajenna vaiheittain

Tee suunnitelma jatkolle: Aikatauluta ja suunnittele miten raportointiprosessia kehitetään jatkossa.

Lähteet/lue lisää:

- **EFRAG:**
<https://www.efrag.org/en/projects/voluntary-reporting-standard-for-smes-vsme/concluded>
- **Taloushallintoliitto:**<https://taloushallintoliitto.fi/eun-vapaaehtoisen-kestavyysraportoinnin-standardi-vsme-tuo-selkeytta-pk-yritysten-raportointiin/>
- **Tilintarkastajat:**
<https://tilintarkastajat.fi/artikkelit/pk-yritysten-kestavyysraportointiin-oma-vsme-standardi/>

Mikromoduuli 3

Sertifikaatit

Sisältö

1. Miksi sertifikaatteja on ja kuka niitä valvoo?
2. Esimerkkejä erilaisista sertifikaateista:
  - a. B Corb Certification
  - b. Ecovadis
  - c. Carbon Disclosure Project
  - d. Ekokompassi

Miksi sertifikaatteja on?

Lainsäädäntö määrittelee minimitason, ei edistyksellistä vastuullisuutta.

→ Sertifikaatit vastaavat markkinaehtoiseen paineeseen: asiakkaiden, sijoittajien ja kumppaneiden vaatimukset voivat olla tiukempia kuin laki.

Luottamus ja vertailtavuus

→ Kolmannen osapuolen auditoinnit tuottavat ulkopuolisen näkemyksen, mikä lisää läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta (verrattuna omaan “meillä menee hyvin” -viestintään).

Työkaluja kehittämiseen

→ Monet sertifiointikehikot (esim. B Corp, EcoVadis) toimivat samalla kehittämisen viitekehyksenä – ne auttavat tunnistamaan puutteita ja priorisoimaan toimenpiteitä.

Toimialakohtainen painostus tai kilpailuetu

→ Tietyillä aloilla (esim. kansainvälinen B2B, julkiset hankinnat) sertifiointi voi olla sisäänpääsyn edellytys.

B Corp - sertifikaatti

B Corp

B Corp on kansainvälinen vastuullisuussertifikaatti, joka mittaa yrityksen **kokonaisvaltaista yhteiskunnallista ja ympäristövastuuta**. Arviointi kattaa viisi osa-aluetta:

- Hallinto
- Työntekijät
- Yhteisö
- Ympäristö
- Asiakkaat

Sertifikaatin myöntää **non-profit-organisaatio B Lab**, joka arvioi yrityksen toiminnan vaikuttavuutta ja läpinäkyvyyttä.

Suunnattu kaikenkokoisille yrityksille maailmanlaajuisesti. Tällä hetkellä mukana on 9500 yritystä 105 eri maassa.

B Corp - Vaiheet

- Täytetään B Impact Assessment -itsearviointi (vaadittava pistemäärä: 80/200)
- Dokumentoidaan toimintatavat ja vaikuttavuus
- Hyväksytään B Labin tarkastus ja allekirjoitetaan B Corp -sopimus
- Sertifiointi uusitaan 3 vuoden välein

Yritysesimerkkejä:

- **Kekäle Oy:** https://www.kekale.fi/vastuullisuus-b-corp?srsltid=AfmBOor8sTm8FQJ-gZllwmprioHalySlzrdePTmYH39LZ_S2d6T333NFO
- **Lumene Group:** <https://www.lumenegroup.com/b-corporation/>
- **Jalofoods Oy:** <https://www.bcorporation.net/en-us/find-a-b-corp/company/jalofoods/>
- **Ravintola Sulo:** <https://www.ravintolasulo.fi/vastuullisuus-b-corp-sertifikaatti/>

Ecovadis

Ecovadis

EcoVadis on yritysvastuun arviointialusta, joka arvioi organisaatioiden ympäristöön, työelämään, etiikkaan ja vastuulliseen hankintaan liittyviä käytäntöjä ja suoritustasoa. Arvio perustuu yrityksen toimittamiin todisteisiin ja kansainvälisiin standardeihin (esim. GRI, UNGC, ISO 26000).

Kuka arvioi?

Arvioinnin tekee EcoVadiksen asiantuntijatiimi, joka hyödyntää dokumentteihin perustuvaa pisteytystä ja laadunvarmistettua metodologiaa.

Keille tarkoitettu?

Yrityksille kaikilla toimialoilla ja kokoluokissa, erityisesti toimitusketjuissa toimiville yrityksille, jotka haluavat vastata asiakkaidensa vastuullisuusvaatimuksiin ja parantaa näkyvyyttään globaaleissa verkostoissa.

Ecovadis - vaiheet

- Yritys täyttää kyselylomakkeen ja toimittaa pyydettyt todisteet
- EcoVadis analysoi ja pisteyttää neljä vastuullisuuden osa-aluetta
- Yritys saa yksityiskohtaisen arviointiraportin kehitysehdotuksineen
  - Lopputuloksena yritys saa pisteet (0–100) ja mitalitason (Bronze–Platinum).
- Arviointi voidaan uusua vuosittain

Yritysesimerkkejä:

- **Gigantti:** <https://www.gigantti.fi/vastuullisuus/ecovadis>
- **YTM:** <https://www.ytm.fi/ytm-ecovadis/>
- **Purmo:**
<https://www.purmo.com/fi-fi/kestava-kehitys/ymparistosuosituksset/ecovadis>
- **GRK:** <https://www.grk.fi/ecovadis/>

Carbon Disclosure Project (CDP)

Carbon Disclosure Project (CDP)

CDP on voittoa tavoittelematon järjestö, joka hallinnoi maailmanlaajuisesti käytettyä ympäristötiedon raportointijärjestelmää.

Arviointi keskittyy kolmeen teemaan:

- **Ilmastonmuutos**
- **Vesiturvallisuus**
- **Metsäkato**

Yritykset, kaupungit ja kunnat raportoivat päästöistä, riskeistä, tavoitteista ja hallintamalleista.

CDP:n analyttikot ja asiantuntijatiimit arvioivat vastaukset standardoidun metodologian mukaan. Tuloksena yritys saa **pisteytyksen (A–D-)**, joka kuvastaa avoimuutta ja ympäristöasioiden hallinnan tasoa.

Carbon Disclosure Project (CDP)

- Kyselyihin vastataan vuosittain CDP:n alustan kautta (avoin yleensä huhti–heinäkuu)
- CDP:n yhteistyökumppanit (esim. sijoittajat, ostajat) voivat kutsua yrityksiä raportoimaan
- Yritykset voivat myös osallistua vapaaehtoisesti
- Osa arvioinnista ja lisäpalveluista voi olla maksullisia (riippuu tilanteesta)
- CDP ei ole sertifikaatti, vaan vapaaehtoinen raportointi- ja arviointikehikko, jonka perusteella organisaatio saa pisteytyksen – ei virallista "sertifikaattia" tai tunnusta.

Yritysesimerkkejä:

- **Rakennuskemia:**
<https://rakennuskemia.fi/blogs/uutiset/our-cdp-carbon-disclosure-project-s-core>
- **Kesko:**
<https://www.kesko.fi/vastuullisuus/arvoketju/kestava-hankinta/ymparistoarviointit/>
- **Suominen Oyj:**
<https://www.suominen.fi/sustainability/sustainability-reporting/>
- **UPM:**
<https://www.upm.com/fi/tietoa-meista/medialle/tiedotteet/2024/02/cdp-myonsi-upmille-kaksi-ata-avoimuudesta-ilmastonmuutos--ja-metsaasioissa/>

Ekokompassi

Ekokompassi

Ekokompassi on suomalainen Luonnonsuojeluliiton ylläpitämä ympäristöjärjestelmä ja -sertifikaatti, joka pohjautuu kansainväliseen ISO 14001 -standardiin.

Sertifikaatti perustuu kymmeneen kriteeriin, jotka ohjaavat ympäristövaikutusten arviointia, ympäristöohjelman laatimista ja henkilöstön kouluttamista.

Ekokompassi soveltuu kaikenkokoisille ja -toimialojen organisaatioille, erityisesti pk-yrityksille, jotka haluavat kehittää ympäristövastuutaan käytännönläheisesti.

Ekokompassi - vaiheet

1. Arvioidaan organisaation ympäristövaikutukset
2. Laaditaan ympäristöohjelma tavoitteineen ja toimenpiteineen
3. Toteutetaan ohjelmaa ja seurataan sen toteutumista
4. Läpäistään riippumattoman asiantuntijan tekemä auditointi

Sertifikaatti on voimassa kolme vuotta, ja sen uusiminen edellyttää uudelleen auditointia.

Yritysesimerkkejä:

- **Linnanmäki:**
<https://www.linnanmaki.fi/fi/lasten-paivan-saatio/vastuullisuus/>
- **Kanre Oy:**
<https://kanresta.fi/ajankohtaista/kanrestalle-on-myonnetty-ekokompassi-ymparistosertifikaatti/>
- **Uula Color:** <https://uula.fi/ekokompassi-ymparistojarjestelman-sertifikaatti/>

Sertifikaatti kannattaa jos...

- Olette aktiivisesti mukana tarjouskilpailuissa, joissa vastuullisuusarvioinnit vaikuttavat pisteytykseen (esim. julkiset hankinnat, isot asiakkaat)
- Brändillä on merkitystä asiakaskunnassa, joka arvostaa läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta
- Haluatte rakentaa systemaattista vastuullisuustyötä, mutta teillä ei ole valmista kehikkoa tai mittareita
- Henkilöstö, johto tai sidosryhmät vaativat konkreettisia todisteita vastuullisuustyöstä
- Haluatte vertailla ja benchmarkata toimintaa kansainvälisesti

Sertifikaatti ei kannata jos...

- Teillä ei ole **resursseja (aikaa tai osaamista)** tehdä kehittämistoimia sertifiointin vaatimalla tasolla → voi jäädä "paperin täyttämiseksi"
- **Hyötyjä ei voida mitata tai osoittaa liiketoiminnallisesti** (esim. asiakkaat eivät tunnista tai arvosta sertifikaattia)
- Teette jo **vahvaa vastuullisuustyötä käytännössä**, mutta ilman tarvetta ulkoiselle tunnustukselle
- Sertifiointi on **pelkkä viestinnällinen ele** ilman todellista sitoutumista (→ riski "greenwashin" mainehaitasta)

Lue lisää:

- **B Corp:** <https://www.bcorporation.net/en-us/>
- **B Corp & EU-lainsäädäntö:** <https://bcorporation.eu/create-systems-change/changing-policy/>
- **Carbon Disclosure Project:** <https://www.cdp.net/en>
- **Ecovadis:**
<https://www.upm.com/fi/tietoa-meista/medialle/tiedotteet/2024/02/cdp-myonsi-upmlle-kaksi-ata-avoimuudesta-ilmastonmuutos--ja-metsaasioissa/>
- **Ekokompassi:** <https://ekokompassi.fi/>
- **ELY-keskus, lista erilaisista sertifikaateista:**
<https://www.ely-keskus.fi/documents/10191/56418/Standardit%2C%20sertifikaatit+ja+merkit/75fe3e57-f667-42af-945b-d4f36d8a396c>

Mikromoduuli 4

SBTi

Sisältö

- SBTi lyhyesti
- Mitä SBTi tarkoittaa käytännössä?
- Keille sopii?
- Miten SBTi voi tukea vastuullisuusraportointia
- Yritysesimerkkejä

SBTi lyhyesti

Science Based Targets initiative (SBTi) on globaali yhteistyöaloite, jonka tarkoitus on:

- Asettaa tieteeseen perustuvia päästövähennystavoitteita yrityksille
- Varmistaa, että yritysten ilmastotavoitteet ovat linjassa Pariisin ilmastopimuksen 1,5 °C -rajan kanssa
- Tavoitteet validoi SBTi-organisaatio

Perustajina: CDP, UN Global Compact, WRI, WWF
Yli 5000 organisaatiota mukana (2024)

Mitä tarkoittaa käytännössä?

Jos yritys haluaa SBTi-validoinnin, sen on:

1. Sitouduttava – julkinen ilmoitus osallistumisesta
2. Laskettava päästöt – Scope 1, 2 ja tarvittaessa 3
3. Asetettava tieteeseen perustuvat tavoitteet
4. Validoitava tavoitteet SBTi:llä
5. Raportoitava edistyksestä

Tavoitteiden pitää olla aikataulutettuja ja mitattavia (yleensä 5–15 vuoden aikavälillä)

Keille sopii?

- **Yrityksille** kaikilta toimialoilta (yli 5000 yritystä mukana)
- **Rahoitussektorille** (oma viitekehys: SBTi for Financial Institutions)
- **PK-yrityksille**: helpotettu lähestymistapa
- **Kunnille/organisaatioille**: ei suoraan kohderyhmää, mutta voi inspiroida ilmastotyötä

SBTi ja vastuullisuusraportointi

- **Tieteellisesti validoidut tavoitteet:** SBTi tarjoaa konkreettiset ja tieteellisesti arvioidut päästövähennystavoitteet, jotka tukevat vastuullisuusraportoinnissa esitettävien ilmastovaikutusten raportointia.
- **Kaksoisolennaisuusanalyysi:** SBTi auttaa yrityksiä tunnistamaan ilmastoriskejä ja -mahdollisuuksia, täydentäen vastuullisuusraportoinnin riskien arviointia.
- **Verkostoituminen ja vertailtavuus:** SBTi:n avulla yritys voi parantaa raportointinsa vertailtavuutta ja luotettavuutta, vahvistaen sidosryhmien luottamusta.
- **Ajantasaisuus ja raportointikelpoisuus:** Edellyttää tavoitteiden päivittämistä, mikä tukee CSRD:n vaatimuksia jatkuvasta kehittämisestä ja läpinäkyvyydestä.

Yritysesimerkkejä

Nokian renkaat:

<https://yritys.nokianrenkaat.fi/uutiset-ja-media/uutinen/science-based-targets-initiative-hyvaksyi-nokian-renkaiden-uudet-ilmastotavoitteet/#4e849064>

Arla:

<https://www.arla.com/sustainability/arlas-climate-ambition/#what-is-the-science-based-targets-initiative>

Elenia:

<https://www.elenia.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-eleniassa/vastuullisuusohjelma-ja-raportointi/sbti-sitoumus-ja-paastovahennysten-tiekartta>

Konecranes:

<https://investors.konecranes.com/press/konecranes-expands-emissions-reduction-ambition-committing-setting-long-term-science-based>

Lähteet

- **Global Compact Suomi, tietoa SBTi suomeksi:**
<https://www.globalcompact.fi/kaikki-uutiset/tieteeseen-perustuva-ilmasto-tyo-valtavirtaistuu-%E2%80%93muutoksen-takana-edellakavijayritykset-ja-science-based-targets--aloite>
- **SBTi:** <https://sciencebasedtargets.org/about-us>
- **SBTi lista mukana olevista yrityksistä:**
<https://sciencebasedtargets.org/target-dashboard>
- **Sitra, 5 syytä miksi SBTi kannattaa:**
<https://www.sitra.fi/en/articles/five-reasons-why-companies-should-set-science-based-targets-for-nature/>

Mikromoduuli 5

GRI

GRI lyhyesti

- GRI lyhyesti
- Miksi GRI on niin suosittu
- Mitä GRI sisältää
- Milloin GRI on hyvä valinta

GRI lyhyesti

Global Reporting Initiative (GRI) on yksi maailman tunnetuimmista ja laajimmin käytetyistä vastuullisuusraportoinnin viitekehyksistä.

GRI-standardit eivät ole kaupallisen toimijan tai viranomaisen tuottamia, vaan perustuvat **globaalisti yhteistyössä kehitettyihin vastuullisuusperiaatteisiin**. – kehitystyöhön osallistuu yrityksiä, kansalaisjärjestöjä, akateemisia asiantuntijoita ja viranomaisia eri puolilta maailmaa.

Se tarjoaa yrityksille, organisaatioille ja muille toimijoille selkeän viitekehyksen siitä, miten raportoida vastuullisuustiedot johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi.

Vaikka GRI ei ole pakollinen, se on yhteensopiva monien lakisääteisten viitekehysten kanssa.

Miksi GRI on niin suosittu

- **Laaja hyväksyntä:** GRI-standardia käyttävät tuhannet yritykset ja organisaatiot ympäri maailmaa, mukaan lukien monikansalliset yritykset, pk-yritykset, julkishallinto ja kansalaisjärjestöt.
- **Kattava lähestymistapa:** Se kattaa ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hallintotapaan (ESG) liittyvät teemat laaja-alaisesti.
- **Sidosryhmälähtöisyys:** GRI-standardit auttavat yrityksiä vastaamaan sijoittajien, asiakkaiden, työntekijöiden ja muiden sidosryhmien odotuksiin vastuullisuudesta. → olennaisuusperiaate
- **Yhteensopivuus muiden standardien kanssa:** GRI voidaan yhdistää esimerkiksi CSRD:n, SASB:n ja IFRS:n vaatimukseen, mikä helpottaa monikanavaista raportointia.

Mitä GRI sisältää

1. Yleiset standardit (GRI 1, GRI 2, GRI 3)

- **GRI 1: Peruseriaatteet** – Määrittelee raportoinnin peruseriaatteet ja keskeiset käsitteet.
- **GRI 2: Yrityskohtaiset tiedot** – Raportoitavat perustiedot, kuten yrityksen rakenne, hallinto ja toimitusketju.
- **GRI 3: Materialiteetti** – Ohjeistaa, miten yritys tunnistaa ja valitsee olennaisimmat vastuullisuuskysymykset.

Mitä GRI sisältää

2. Teemakohtaiset standardit

Näiden avulla yritys voi syventää raportointiaan keskeisissä vastuullisuusteemoissa (olennaisuusanalyysin perusteella) :

- Taloudelliset vaikutukset (esim. veropolitiikka, korruption torjunta)
- Ympäristövaikutukset (esim. päästöt, vedenkulutus, biodiversiteetti)
- Sosiaaliset vaikutukset (esim. työntekijöiden oikeudet, tasa-arvo, ihmisoikeudet)

3. Toimialakohtaiset standardit

- GRI kehittää toimialakohtaisia raportointistandardeja, jotka huomioivat eri sektoreiden erityispiirteet (esim. kaivosteollisuus, rahoitusala, maatalous).

Milloin GRI on hyvä valinta?

- Jos yritys haluaa laajan ja kattavan vastuullisuusraportin. GRI-standardit ovat monipuoliset ja sopivat erityisesti yrityksille, jotka haluavat tuoda esiin koko vastuullisuustoimintansa.
- Jos yrityksen sidosryhmät edellyttävät läpinäkyvää ESG-tietoa. Monet sijoittajat, asiakkaat ja viranomaiset vaativat GRI-standardin mukaista raportointia.
- Jos yritys toimii kansainvälisesti. GRI on tunnustettu maailmanlaajuisesti ja mahdollistaa vertailukelpoisen raportoinnin eri markkinoilla.
- Jos yritys haluaa yhdistää raportointinsa muihin kehyksiin. GRI on yhteensopiva esimerkiksi CSRD:n ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) kanssa.

Lähteet

- **GRI-virallinen sivusto:** <https://www.globalreporting.org/>
- **Lyhyt johdatus GRI-standardiin:**
<https://www.globalreporting.org/media/wtaf14tw/a-short-introduction-to-the-gri-standards.pdf>

Mikromoduuli 6

CSDDD - EU:n Yritysvastuudirektiivi

CSDDD lyhyesti

CSDDD (Corporate Sustainability Due Diligence Directive)
EU-direktiivi, joka velvoittaa yrityksiä tunnistamaan,
ehkäisemään ja korjaamaan haitallisia vaikutuksia:

- Ihmisoikeuksiin
- Työoikeuksiin
- Ympäristöön

Kattaa koko arvoketjun – omat toiminnot, tytäryhtiöt,
alihankkijat.

Perustuu due diligence -periaatteisiin, eli
huolellisuusvelvoitteeseen.

Sisältö

- CSDDD lyhyesti
- Miksi CSDDD on kehitetty?
- Keitä se koskee?
- Mitä tarkoittaa yrityksille?
- CSRD vs. CSDDD
- Mitä seuraavaksi?

Miksi CSDDD?

Vastuu ihmisoikeuksista ja ympäristöstä ei voi jäädä vapaaehtoisuuden varaan.

Suurilla yrityksillä on merkittävä rooli globaaleissa arvoketjuissa.

CSDDD-direktiivillä halutaan:

- Suojella ihmisoikeuksia ja luontoa
- Luoda tasapuoliset pelisäännöt EU:n sisällä
- Edistää kestäväää kilpailukykyä
- Vahvistaa sijoittajien ja kuluttajien luottamusta

Keitä se koskee?

EU-yritykset, jotka täyttävät:

- Yli **1 000 työntekijää**
- Liikevaihto yli **450 miljoonaa €**

Myös EU:n ulkopuoliset yritykset, jos liikevaihto
EU-alueella ylittää 450 M€

**Epäsuorasti vaikuttaa kaikkiin arvoketjuissa mukana
oleviin pk-yrityksiin**

Muutoksia voi tulla Omnibus-ehdotuksen myötä

Mitä tarkoittaa yrityksille?

CSDDD keskittyy yritysten toimintaan koko niiden arvoketjun osalta, mukaan lukien niiden tytäryhtiöt ja toimitusketjut. Tämä tarkoittaa, että yritysten on tunnistettava, estettävä, lievennettävä ja korjattava negatiiviset vaikutukset, joita niiden omalla toiminnalla, tytäryhtiöillä tai toimitusketjuilla on näillä alueilla.

Tehtävä due diligence -prosessi haittojen tunnistamiseksi

- Estettävä ja lievennettävä riskejä arvoketjussa
- Seurattava ja arvioitava vaikutuksia
- Raportoitava avoimesti (CSRD)
- Laadittava siirtymäsuunnitelma ilmastotavoitteisiin (1,5°C) pääsemiseksi

CSRD VS CSDDD

	CSRD	CSDDD
Tarkoitus	Yrityksen kestävyyseraportointi – mitä vaikutuksia yrityksellä on ja miten se hallitsee niitä	Yrityksen vastuullinen toiminta ja huolellisuusvelvoite koko arvoketjussa
Kohde	Läpinäkyvyys: mitä yritys kertoo ulospäin	Toiminta: miten yritys toimii vastuullisesti
Velvoite	Raportointivelvoite ESRS-standardien mukaisesti	Velvoite toimia: ehkäistä, lieventää ja korjata haittoja
Soveltamisalaa	Suuret ja eskisuuret yritykset tietyin raja-arvoin	Suuret yritykset (aluksi > 1 000 hlö, 450 M€) ja epäsuorasti arvoketjut
Vaikutus	Epäsuorasti, jos mukana arvoketjussa	Epäsuorasti – voivat joutua toimittamaan tietoa, muuttamaan toimintatapoja
Yhteys	CSRD:n raportointi voi pohjautua CSDDD:n due diligence -toimiin	CSDDD edellyttää, että yrityksellä on tiedot ja prosessit , joita CSRD:ssä raportoidaan

Mitä minun pitäisi tehdä?

1. **Tunnista riskit:** Kartoitus omasta ja arvoketjun toiminnasta
2. **Laadi toimintatavat:** Käytännöt, sopimukset, vastuuhenkilöt
3. **Toimi ja korjaa:** Haittojen ilmetessä ryhdy heti toimeen ja mieti, miten jatkossa haittoja voidaan ennakoida ja ennaltaehkäistä
4. **Seuraa ja arvioi:** Miten toimet vaikuttavat – käytä mittareita
5. **Raportoi julkisesti:** Laadi vuosittainen vastuullisuus-/CSDDD-selvitys
6. **Ilmastotoimet:** Suunnitelma päästötavoitteisiin pääsemiseksi (1,5 ° C -tavoitteen mukaisesti)

Lähteet

- **Eurooppa-neuvosto:** <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2024/05/24/corporate-sustainability-due-diligence-council-gives-its-final-approval/>
- **Euroopan komissio:** https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en
- **Työ- ja elinkeinoministeriö:** <https://tem.fi/yritysten-huolellisuusvelvoite>